

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ทุกระดับการศึกษาที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 รวม 4 พื้นที่ มีจำนวน 9,735 คน

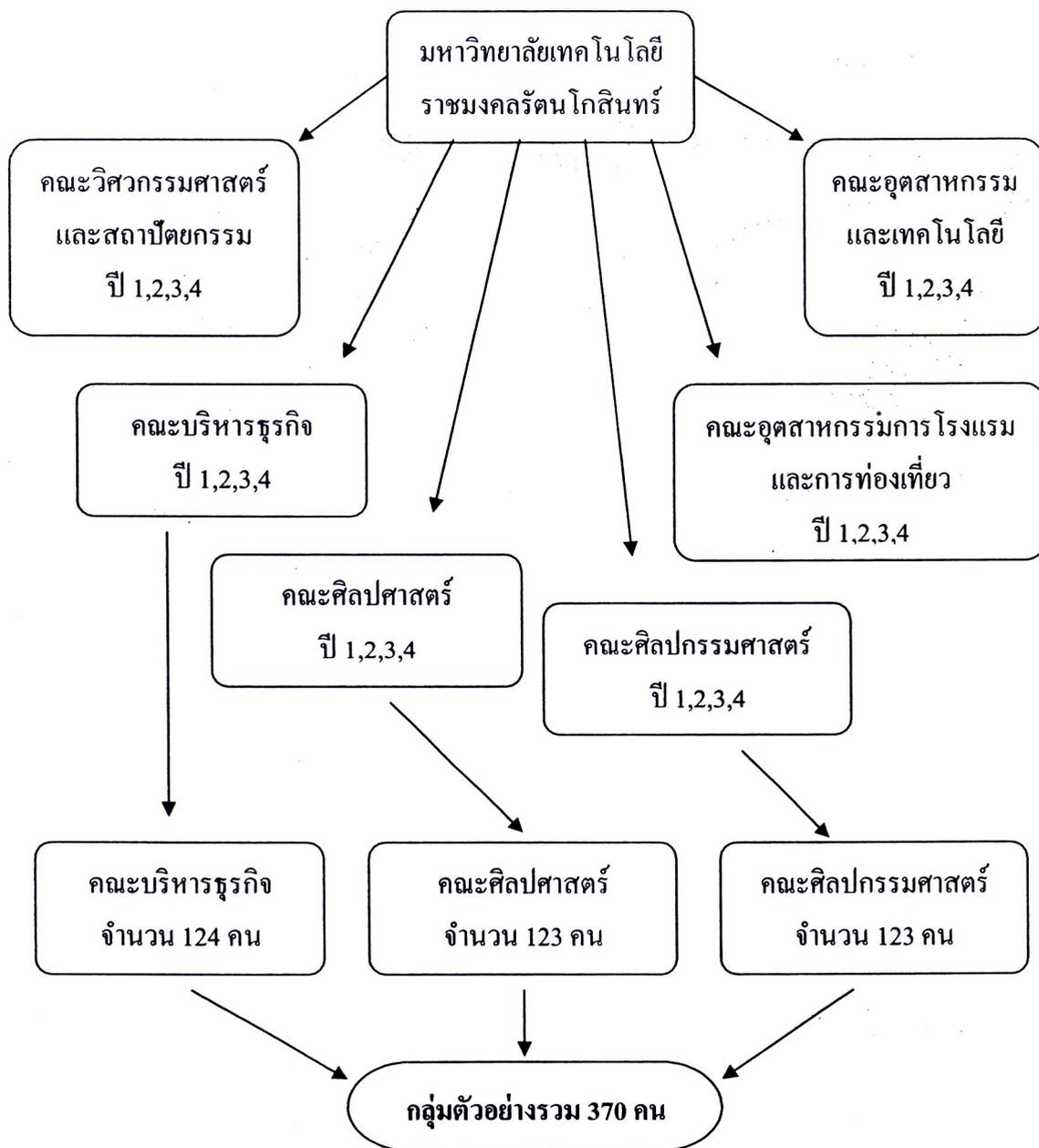
1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ทุกระดับการศึกษาที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 รวม 4 พื้นที่ ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 608) ซึ่งผู้วิจัยทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1) สํารวจข้อมูลจำนวนนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ในทุกคณะที่เปิดสอน ซึ่งพบว่ามึนักศึกษาจำนวน 9,735 คน จากคณะที่เปิดสอนทั้งหมด 6 คณะ ซึ่งในแต่ละคณะต่างมีระดับชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 เหมือนกันทุกคณะ ในขั้นนี้ผู้วิจัยยึดหลักการสุ่มแบบกลุ่ม (cluster Random Sampling)

2) ทำการสุ่มอย่างง่ายมาร้อยละ 50 โดยการจับฉลาก ได้มา 3 คณะ คือ คณะบริหารธุรกิจ จำนวน 124 คน คณะศิลปศาสตร์จำนวน 123 คน และคณะศิลปกรรมศาสตร์จำนวน 123 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 370 คน ดังแผนผังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling)

ภาพประกอบ 2 แสดงการสุ่มตัวอย่าง

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้จ่ายตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกดังนี้ เพศ อายุ คณะ ระดับการศึกษา และรายรับ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้จ่ายตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ใน 3 ด้าน ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอปัญหา ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้จ่ายตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

- 1) ศึกษาข้อมูล เอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
- 2) สร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมถึงเนื้อหาตามกรอบแนวคิดของการวิจัย
- 3) นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1974: 302)
- 4) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์นำไปดำเนินการเก็บข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้นักศึกษาที่เป็นตัวอย่างประชากรจำนวน 3 คณะที่ระบุไว้ในข้างต้น ด้วยตนเองและได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 370 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมดมา ตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ทำการลงรหัส และทำการบันทึกข้อมูลลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

1) สถิติพื้นฐาน

1.1. การหาค่าความถี่ (Frequencies) และค่าร้อยละ (Percentage)

1.2. การหาค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่อใช้แปลความหมายของข้อมูลตอนที่ 2 โดยใช้สูตร ดังนี้ (พัศนีย์ นันตา, 2549)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ตัวกลางเลขคณิต หรือ ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของข้อมูล

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

โดยกำหนดความหมายของระดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ (พงค์ รัตนะ, 2551)

4.50 – 5.00 มีพฤติกรรมการใช้จ่ายตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ระดับมากที่สุด

3.50 – 4.49 มีพฤติกรรมการใช้จ่ายตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ระดับมาก

2.50 – 3.49 มีพฤติกรรมการใช้จ่ายตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 มีพฤติกรรมการใช้จ่ายตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ระดับน้อย

1.00 – 1.49 มีพฤติกรรมการใช้จ่ายตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ระดับน้อยที่สุด

1.3. การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรดังนี้
(พัศนีย์ นันตา, 2549)

$$S = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})^2}{n-1}}$$

เมื่อ S แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

X_i แทน ค่าข้อมูลตัวที่ i

n แทน ค่าของจำนวนข้อมูล (กลุ่มตัวอย่าง)

2) สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

2.1. ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้สถิติการทดสอบค่า t - test independent เพื่อทดสอบสมมติฐาน ข้อที่ 1 โดยใช้สูตร ดังนี้
(พัศนีย์ นันตา, 2549)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution

\bar{X}_1 แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

\bar{X}_2 แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

S_1^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

S_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

n_1 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

n_2 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

2.2. ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้
สูตรการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One - Way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2
(พัศนีย์ นันตา, 2549)

$$F = \frac{MS_B}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าที่พิจารณา F - distribution

MS_B แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกยกกำลังสองระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกยกกำลังสองภายในกลุ่ม

เมื่อพบความแตกต่างรายคู่จะดำเนินการทดสอบหาความแตกต่างรายคู่ต่อไป